

آدم‌هایی که کف خیابان بودند و فعالیت شغلی داشتند. علاقه‌ام از همان دوران رفت سمت موضوعات و معضلات اجتماعی و نشان دادن جریان زندگی در فیلم‌ها و عکس‌هایم. در این پروسه زمانی در حدود سی حلقه عکس گرفتم.

آیا بعد از چاپ عکس‌ها آنها را در گالری به نمایش در آوردید؟
هیچ وقت اهل نشان دادن و پرپایی گالری برای عکس‌هایم نبودم.

عکس‌ها را به مهرشاد کارخانی نشان دادید.
بله و راهنمایی‌های زیادی به من کرد و تعدادی از عکس‌ها را که کیفیت خوبی نداشت را پاره کرد و مدتی با ایشان کار کردم. البته من سابقه دستیاری و ساخت فیلم کوتاه را داشتم و به خوبی با فضای کار حرفه‌ای آشنا بودم.

اولین بازیگر معروفی که از او عکس گرفتید چه بازیگری بود؟
بیژن امکانیان بود.

آیا عکس‌ها را نشان امکانیان دادید؟
بله و از من پرسید «عکس‌ها را خودت گرفته‌ای یا کارخانی؟» و من گفتم کار خودم هست و گفت کارت خوب است.

یکی از شغل‌های سینما که دستمزد کم آن معروف است عکاسی است و خیلی از عکاسان از این بابت شاک و گله‌مند هستند. اولین دستمزد حرفه‌ای تان را به خاطر دارید؟

تا چند سال پیش تحلیل‌تان درست بود. اما چند سالی است که درآمد عکاسی بد نیست. اولین دستمزد قابل توجهم از فیلمی بود که در ترکمن صحرا فیلمبرداری شد و در حدود ۵۰۰ هزار تومان دستمزد گرفتم.

این مسئله‌ای که مطرح کردید که دستمزد عکاسان در سال‌های اخیر خوب شده است بر اساس چه مبنایی بیان کردید؟

از ۵ سال قبل که ساخت سریال‌ها در شبکه نمایش خانگی جدی شد و سرمایه‌های خوبی برای تولیدشان در نظر گرفته شد دستمزد عکاسان هم نسبت به قبل خیلی افزایش پیدا کرد. البته با این افزایش دستمزد قیمت بیمه دوربین‌های‌شان زیاد شده است و قیمت یک دوربین حرفه‌ای که بتواند برای عکاسی یک فیلم و یا سریال مورد استفاده قرار بگیرد چندین برابر بیشتر دستمزد عکاس شده است.

الان میانگین دستمزد عکاسان چقدر است؟
از سی میلیون تا شصت میلیون متغیر است. عکاسی شغل مظلومی است و البته انجمن عکاسان در این قضیه سهم دارد و عملکردشان جای نقد دارد.

اغلب صنوف سینما در چند سال اخیر فقط در حد نام باقی مانده‌اند و هیچ حرکت موثری و مثبتی برای اعضا ندارند؟

به نظرم سایر صنوف در این زمینه فعال و پویا ترند.
آیا ریشه این مشکل به مدیریت صنف عکاسان مرتبط است؟
هم این قضیه موثر است و هم قضیه دیگر ضعیف شدن جایگاه عکاسی است. خود من سالها در این صنف در هیات مدیره و به عنوان بازرس حضور داشتم.

آیا تلاشی برای بهبود این شغل و اعضایش انجام ندادید؟
به لحاظ امنیت شغلی تلاش‌هایی انجام دادیم و تعاملات و توافق‌نامه‌هایی با برخی از صنوف مثل تهیه‌کنندگان و کارگردانها منعقد و به نتایجی رسیدیم.

یکی از شغل‌هایی که در سینما کارگردان و تهیه‌کننده قدرت مانور بیشتری در جهت استفاده از آنها و فک و فامیل دارند عکاسی است که مثل بازیگری توی چشم نیست و این مسئله بارها در سینما و تلویزیون دیده‌ایم که پسر و یا دختر فلان تهیه‌کننده عکاس یک فیلم و یا سریال شده است؟

این اتفاق الان در بحث فیلمبرداری هم با توجه به راحتی کار با دوربین‌های دیجیتال رخ می‌دهد.

آیا اعتقاد دارید سطح فیلمبرداری نسبت به دهه‌های قبل دچار افت شده است؟

نه، اتفاقاً کیفیت بهتر هم شده است و دوربین‌های دیجیتال مورد استفاده فیلمبرداران غنای تصویری فیلمها را بهتر از گذشته و دوربین‌های آنالوگ کرده است. با یک سرچ می‌توان به راحتی با تکنیک‌های استاندارد فیلمبرداری و عکاسی روز دنیا آشنا شد. این نسل جوان پیشرو و خلاق است و در جشنواره‌های فیلم کوتاه تهران سطح کیفی فیلمبرداری از سایر بخش‌ها به خصوص فیلمنامه بالاتر است.

با وجود دوربین‌های با کیفیت دیجیتال حتی در سینمای حرفه‌ای حتی ضعف‌های تکنیک کارگردان‌ها هم رتوش می‌شود؟

درست است و این به کارگردان‌های متوسط و رو به پایین کمک کرده است.

اولین فیلم حرفه‌ای که بعد از مستقل شدن از مهرشاد کارخانی عکاسی کردید چه فیلمی بود؟

فیلم سینمایی «پیشنهاد ۵۰ میلیونی» به کارگردانی مهدی صباغ

زاده. از طریق دوستان و ناصر مقدس مدیر تولید فیلم معرفی شدم و به من اعتماد کردند و با نگاتیو عکاسی کردم. سری اولی که عکس‌هایم بعد از چاپ به محل فیلمبرداری آمد و کارگردان و تهیه‌کننده دیدند خیالشان راحت شد که کارم را بلدم.

نسل اول عکاسی سینما مثل بانکی، اصغر بیچاره و اکبر اصفهانی در آن دوران خودشان آنلیه عکاسی داشتند. آیا با این عکاسان مرادها داشتید؟

نه، با بابک برزویه، بهروز صادقی و خیلی از پیشکسوتان دیگر ارتباط داشتم. کار عکاسان بزرگی که اشاره کردید را دیده‌ام اما سلیقه کاری و نوع نگاهم در عکاسی به دلیل شرایط روز عکاسی با آنها متفاوت بود.

زمانی که در دوران کودکی سینما می‌رفتیم یکی از اصولی که رعایت می‌کردیم و برایش وقت صرف می‌کردیم ایستادن کنار و بترین ورودی سینماها بود و عکس‌های فیلمها را با دقت نگاه می‌کردیم تا با فضای کلی فیلم آشنا شویم. با ساخت پردیس‌ها این موضوع منتفی شده است. به عنوان یک عکاس این قضیه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

عکس، شناسنامه فیلم است و الان جایش را به فیلم‌های ویدیویی چند ثانیه‌ای برای معرفی فیلم در فضای مجازی داده است. البته در این فرمت مجازی عکس‌ها به صورت موشن هم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آیا برای یک عکاس این جذاب‌تر نیست که به واسطه محصول تولید شده توسط او مخاطب به دیدن فیلم بیاید؟

بهر حال هر دوره‌ای در سینما و امورات هنری تغییراتی رخ می‌دهد و این از ابتدا در تاریخ سینما وجود داشته است و هر دهه و یا بیشتر تغییراتی در سینما و اجزایش رخ داده است و باید با تکنولوژی کنار آمد و تعدادی از عکاسان و استودیوها در گذر از آنالوگ به دیجیتال جا مانده‌اند. اولین هنرمند عکاسی که به موقع از این شرایط شیفت کرد زنده یاد بابک برزویه بود.

در اولین فیلم مستقل تان به عنوان عکاس (پیشنهاد ۵۰ میلیونی) بازیگر استاری به نام شکیبایی بازی می‌کرد، این قضیه برایتان چه ویژگی‌ای داشت؟

در کنار زنده یاد خسرو شکیبایی، شهاب حسینی هم در فیلم بازی داشت. هنوز بعد از گذشت نزدیک به سه دهه از عکاسی این فیلم خاطراتی که از فیلم و شکیبایی دارم از ذهنم پاک نشده است و شکیبایی به عنوان یک هنرمند در چه یک همه نوع همکاری با تمام بخش‌ها و از جمله من انجام می‌داد.

به اصطلاح به شما برای گرفتن عکس بهتر رخ می‌داد؟
بعد از اتمام فیلمبرداری بنا به درخواست من وقت می‌گذاشت و من از هر زاویه‌ای که می‌خواستم از ایشان عکاسی می‌کردم و همین اتفاق باعث شد متفاوت‌ترین عکاسی‌هایم از شکیبایی باشد.

آیا سایر بازیگران معروف هم چنین خصلتی داشتند؟
با تمام بازیگران مطرح سینما مثل رضا عطاران، حامد بهداد، هدیه تهرانی، فرهاد اصلانی، محسن تنابنده و... کار کرده‌ام و چون بک گراندیم را دیده بودند به من اعتماد داشتند و اجازه می‌دادند در بهترین حالت از آنها عکاسی کنم.

با کدام بازیگران در عکاسی راحت‌تر بودید؟
هنوز هم حسرت همکاری مجدد با خسرو شکیبایی در ذهنم وجود دارد و خیلی زود دستش دادیم. کار کردن با رضا عطاران در چند فیلم هم لذت بخش بود.

آیا از آن جمله عکاسان هستی که عکس‌هایی که از بازیگران مطرح گرفته‌اید را بزرگ و قاب کنید و به آنها بدهید؟

نه، از این کارها نمی‌کردم.
خود من بارها شاهد بودم برخی از همکارانتان برای رابطه بهتر پیدا کردن و یا معرفی توسط فلان استار به فیلمها برای عکاسی از چنین حربه‌ای استفاده می‌کردند؟

شاید برخی از همکارانم چنین کاری را انجام می‌دادند. من بیشتر سعی می‌کردم با کیفیت کار خودم را اثبات کنم تا چنین کارهای حاشیه‌ای، نه، اهلش نبودم.

بحث معروف بدقولی عکاسان در زمینه آماده کردن عکس‌ها به خصوص در زمان آنالوگ خیلی در سینما مطرح می‌شد؟

معتقدم از کلیت یک فیلم بعد از اکرانش عکس‌هایم باقی می‌ماند و این کار چند دلیل داشت و الان هم که کارگردانم از عکاسانی که از من عکس می‌گیرند توقع ندارم عکس به من بدهند. مهمترین دلیل تعداد بالای عکس‌ها بود و دلیل دیگرش غرور لوندی بود که برخی از عوامل می‌کردند و می‌گفتند که در فلان قاب عکسمان بد افتاده و در فلان قاب بهتر شده و از طرفی برای این کار باید وقت گذاشت و ممکن بود بلافاصله در گیر عکاسی فیلم دیگری می‌شدیم و نمی‌توانستیم این کار را انجام بدهیم. من همیشه موقعی که عکاسی می‌کردم پر کار بودم و شاید اگر کس دیگری جای من بود سراغ فیلمسازی نمی‌رفت.

آیا الان احساس پیشیمانی دارید که عکاسی را رها کردید و

فیلمساز شده‌اید؟

نه، هدفم از ابتدا فیلمسازی بود. عکاسی به من یک فرصت داد که جزئی بین تر به سینما و تصویر نگاه کنم و جزئیات را بهتر در صحنه ببینم.

آیا اگر به جای «بی صدا حلزون» به عنوان اولین ساخته شما که یک فیلم اجتماعی است یک فیلم کمدی پر فروش می‌ساختید این امکان را پیدا نمی‌کردید که هر سال بتوانید به فیلمسازی بپردازید؟

از ساخت «بی صدا حلزون» راضی هستم. با ساخت این فیلم توانستم هزینه کاشت حلزون برای کودکان ناشنوا را رایگان کنم.

اعتقاد دارید برایتان تاثیر اجتماعی ساخت فیلم برایتان در اولویت است؟

رسالت من در فیلمسازی این است که بتوانم این نوع مسائل اجتماعی را فرهنگ سازی کنم.

تداوم کاری چقدر برایتان مهم است؟
دوستانی که کمدی پرفروش ساخته‌اند الان چه جایگاهی دارند؟

من به رسالت اجتماعی پایبند هستم و دوست ندارم به هر قیمتی فیلمسازی کنم. کارگردان‌هایی نظیر کیانوش عیاری، اصغر فرهادی و ناصر تقوایی چند سال یکبار فیلمسازی کرده‌اند و من سینما را از این بزرگان یاد گرفته‌ام.

در فیلم «نقش نگار» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی علی عطشانی این فرصت برایتان پیش آمد که از ناصر ملک مطیعی عکاسی کنید. آیا خاطره‌ای از این همکاری و حضور دارید؟

ملک مطیعی یک بازیگر کاملاً حرفه‌ای، خوش اخلاق و در چه یک بود و جزو آرزوهایم بود که روزی در فیلمی از ایشان عکاسی کنم.

آیا عکس منحصر به فردی از ملک مطیعی در این فیلم به یاد دارید؟

عکس‌های جذاب و ماندگاری از ایشان گرفتم که برایم مایه مباهات است.

کدام عکس برایتان از میان کارهایی که عکاسی کرده‌اید جذابیت بیشتری دارد؟

عکسی از خسرو شکیبایی گرفته‌ام که گنجشکی در دست دارد و انگار با آن صحبت می‌کند که آن خیلی دوستش دارم. عکسی هم از ناصر ملک مطیعی گرفته‌ام که بک گراندش مه، غبار و دود است و ایشان نگاه معنا داری رو به دوربین دارد. این عکس را هم خیلی دوستش دارم.

از عکاسی کدام بازیگر احساس رضایت بیشتری دارید؟
خسرو شکیبایی و نسلش همگی بازیگرانی بودند که عکاسی از آنها لذت بخش بود.

بهترین فیلم و سریالی که عکاسی کرده‌اید کدام کارها بوده‌اند؟

فیلم «اسب حیوان نجیبی» است و فیلم «هفت دقیقه تا پای» که برایش جایزه هم بردم.

عکس‌های جذابی در فیلم «همه چیز برای فروش» گرفته‌اید؟

این فیلم و عکاسی‌اش کار سختی بود.

آیا پیش آمد در حین عکاسی با کارگردانی دچار چالش بشوید؟

نه، پیش نیامده و از کارهایم راضی بودم.

